

## Utfall av kontrollbesiktningar 2011

Under 2011 gjorde Bilprovningen sammanlagt 5,9 (5,6) miljoner besiktningar, dvs. kontrollbesiktningar, efterkontroller, registreringsbesiktningar och frivilliga besiktningar m.m.

Antalet kontrollbesiktningar var 4,4 (4,2) miljoner varav 3,5 (3,4) miljoner (79 procent) var personbilar. Flest godkända fordon i förhållande till antalet besiktade hade motorcyklar (78 procent), husvagnar (74 procent) och lätta släp (61 procent).

### Körförbud

14 956 (13 024) fordon fick körförbud. Det motsvarar 0,3 procent av alla fordon. Körförbud innebär i de allra flesta fallen att fordonet måste bärgas från bilprovningsstationen. Vanligaste orsaken till körförbud är allvarliga rostskador som lett till att komponenten brustit eller där det funnits risk för haveri, till exempel brustna bromsrör, rostskadade och brustna fjädersäten och fjädrar, brustna och rostskadade länkar samt spindelleder där det var risk för separation. I samtliga fall gäller att fordonet bedöms utgöra en uppenbar trafiksäkerhetsrisk.

Tabellen nedan visar resultat från kontrollbesiktningar och efterkontroller 2011 för olika fordonsslag.

2011 Fordonsslag	Godkända	Underkända med krav på efterkontroll	Kör- förbud	Underkända utan krav på efterkontroll	Antal kör- förbud	Antal kontroll- besiktningar	Andel underkända vid efterkontroll
<b>Personbil</b>	52 %	31 %	0,2 %	16 %	7 412	3 449 933	11 %
<b>Lastbil</b>							
≤ 3,5 t	43 %	38 %	0,2 %	19 %	681	330 415	11 %
> 3,5 t	34 %	45 %	0,6 %	21 %	528	81 847	18 %
<b>Buss</b>							
≤ 3,5 t	38 %	51 %	0,4 %	11 %	1	272	12 %
> 3,5 t	56 %	33 %	0,2 %	11 %	25	14 234	13 %
<b>Släp</b>							
≤ 3,5 t	61 %	25 %	1,5 %	13 %	3 685	247 320	9 %
> 3,5 t	37 %	50 %	5,2 %	9 %	2 414	46 402	26 %
<b>Mc</b>	78 %	9 %	0,0 %	12 %	10	113 353	3 %
<b>Husvagn</b>	74 %	17 %	0,3 %	8 %	197	78 575	11 %
<b>Totalt samtliga Fordonsslag</b>	<b>53 %</b>	<b>31 %</b>	<b>0,3 %</b>	<b>16 %</b>	<b>14 956</b>	<b>4 364 052</b>	<b>11 %</b>

## Historik

Tabellen nedan visar andel underkända fordon med krav på efterkontroll (inkl. körförbud) under åren 2000 -2011.

År	Personbilar	Lätta lastbilar	Tunga lastbilar (>3,5 t)	Tunga bussar (>3,5 t)	Lätta släpvagnar	Tunga släpvagnar (>3,5 t)	Husvagnar	Motorcyklar
2000	35 %	39 %	41 %	29 %	20 %	48 %	14 %	8 %
2001	34 %	38 %	42 %	32 %	19 %	49 %	13 %	8 %
2002	33 %	37 %	43 %	45% <sup>1)</sup>	19 %	51 %	14 %	8 %
2003	33 %	37 %	43 %	39 %	17 %	51 %	16% <sup>2)</sup>	8 %
2004	32 %	37 %	43 %	38 %	19 %	52 %	16 %	9 %
2005	32 %	38 %	44 %	39 %	22 %	53 %	17 %	9 %
2006	32 %	39 %	46 %	41 %	26 %	54 %	22 %	10 %
2007	32 %	39 %	46 %	40 %	26 %	53 %	19 %	10 %
2008	30 %	37 %	46 %	37 %	26 %	52 %	22 %	10 %
2009	29 %	36 %	44 %	34 %	26 %	50 %	17 %	10 %
2010	29 %	36 %	44 %	32 %	25 %	52 %	18 %	9 %
2011	31 %	38 %	45 %	33 %	26 %	55 %	17 %	10 %

### Att notera:

<sup>1)</sup> Fr.o.m. den 1 december 2001 ingår brandskyddskontroll som obligatorisk del vid kontrollbesiktning av buss.

<sup>2)</sup> Den 1 oktober 2002 -28 april 2009 ingick kontroll av gasinstallationen som obligatorisk del vid kontrollbesiktning av husvagn och husbil

## Kommentarer till 2011 års kontrollbesiktningar per fordonsslag och länsvis

### Personbilar

Personbilar besiktas första gången när bilen är tre år och andra gången när bilen är fem år gammal. Därefter besiktas bilen varje år.

Bilprovningen kontrollbesiktade 3 450 061 (3 366 390) personbilar. 52 (54) procent godkändes utan anmärkning. Den vanligaste anledningen till underkännande var brister i kommunikationssystem (strålkastare, lyktor eller signalanordningar).

Högsta andelen godkända personbilar hade Stockholms, Gotlands, Jämtlands och Norrbottens län med 56 procent. Lägsta andelen godkända hade Jönköpings och Västernorrlands län med 48 procent.

Sedan 2000 har andelen underkända med krav på efterkontroll minskat från 35 till 31 procent. Nedgången beror delvis på att fordonsparken förnygrats. Dessutom har bilarna sannolikt blivit bättre.

Den enskilt största orsaken (18 procent) till underkännande med krav på efterkontroll var anmärkningar mot komponenter i bromssystemet. Det rör sig främst om anmärkningar på grund av ojämn bromsverkan, brister i komponenter som tillhör hjulbromsen (bromsskivor, bromsbelägg), otillräcklig bromsverkan på parkeringsbromsen och skadade bromsledningar.

Vid efterkontrollen underkändes 11 (11) procent.

### Lätta lastbilar

Lätta lastbilar besiktas första gången när lastbilen är tre år och andra gången när den är fem år gammal. Därefter besiktas lastbilen varje år.

Bilprovningen kontrollbesiktade 325 051 (309 210) lätta lastbilar. 43 (44) procent godkändes utan anmärkning. Det är 10 procentenheter lägre än för personbilarna. Många lätta lastbilar har ett användningsmönster som skiljer sig jämfört med personbilar. De har även längre årliga körsträckor.

Högsta andelen godkända lätta lastbilar hade Jämtlands län med 53 procent. Lägsta andelen godkända hade Jönköpings län med 38 procent.

Av de lätta lastbilar som underkändes hade 38 (36) procent fel som krävde efterkontroll. 10 procent underkändes även vid efterkontrollen. Av dessa underkändes var femte (20 procent) på grund av en eller flera brister i bromssystemet. Vanligaste orsaken var ojämn bromsverkan, rostskadade bromsrör/skadade bromsslangor och otillräcklig bromsverkan på parkeringsbroms.

Vid efterkontrollen underkändes 11 (10) procent.

### **Tunga lastbilar**

Tunga lastbilar kontrollbesiktas första gången efter ett år i trafik och därefter varje år.

Bilprovningen kontrollbesiktades 80 830 (80 015) tunga lastbilar (totalvikt över 3,5 ton). 34 (36) procent godkändes utan någon anmärkning.

Högsta andelen godkända tunga lastbilar hade Gotlands län med 46 procent. Lägsta andelen godkända hade Gävleborgs län med 31 procent.

Andelen underkända med krav på efterkontroll var 45 (44) procent. Av dessa var det 27 procent som underkändes till följd av en eller flera brister i bromssystemet.

18 (18) procent underkändes även vid efterkontrollen.

### **Lätta bussar**

Lätta bussar besiktas första gången när bussen är tre år och andra gången när den är fem år gammal. Därefter besiktas den lätta bussen varje år.

Bilprovningen kontrollbesiktade 272 lätta bussar. 38 procent godkändes utan anmärkning.

En länsvis fördelning av lätta bussar presenteras inte eftersom antalet är för få för att den ska anses vara statistiskt relevant.

Andelen underkända med krav på efterkontroll var 51 procent. Det är den högsta siffran bland samtliga fordonsslag.

13 procent underkändes även vid efterkontrollen.

De vanligaste felen är anmärkningar på bromssystem (29 procent), brandskyddskontroll (20 procent) och kommunikationssystem (17 procent).

### **Tunga bussar**

Tunga bussar kontrollbesiktas första gången efter ett år i trafik och därefter varje år.

Bilprovningen kontrollbesiktade 14 054 (13 884) tunga bussar (totalvikt över 3,5 ton). 56 procent (56) godkändes utan anmärkning. Var femte buss (20 procent) underkändes på grund av brister i kommunikationssystem (strålkastare, lyktor eller signalanordningar).

Högsta andelen godkända tunga bussar hade Hallands och Dalarnas län med 68 procent. Lägsta andelen godkända hade Kronobergs län med 40 procent.

33 (32) procent av de tunga bussarna hade fel som krävde efterkontroll, varav 17 procent hade brister i bromssystem och 14 procent anmärkningar vid brandskyddskontrollen (de flesta på grund av oljeläckage i motorrummet).

Vi efterkontrollen underkändes 13 (13) procent.

### **Lätta släpvagnar**

Lätta släpvagnar kontrollbesiktas första gången efter fyra år i trafik och därefter vartannat år.

Bilprovningen kontrollbesiktade 244 729 (236876) lätta släpvagnar. 61 (62) procent godkändes utan anmärkning.

Högsta andelen godkända lätta släp hade Jämtlands och Västerbottens län med 66 procent. Lägsta andelen godkända hade Skåne län med 57 procent.

25 (24) procent av de lätta släpen underkändes med krav på efterkontroll, framför allt till följd av en eller flera brister i bromssystemet. De vanligaste orsakerna ojämn bromsverkan och för kort påskjutsreserv. När påskjutsreserven är för kort riskerar bromsförmågan att successivt minska för att på sikt försvinna helt.

Vid efterkontrollen underkändes 9 (9) procent.

### **Tunga släpvagnar**

Tunga släpvagnar kontrollbesiktas första gången efter ett år i trafik och därefter varje år.

Bilprovningen kontrollbesiktade 45 735 (46 296) tunga släpvagnar (totalvikt över 3,5 ton). 37 (39) procent godkändes utan anmärkning.

Släpvagnar har färre kontrollpunkter än motordrivna fordon. Ändå är andelen underkända (63 procent) högre än för många andra fordonsslag.

Högsta andelen godkända tunga släp hade Skåne län med 45 procent. Lägsta andelen godkända hade Gävleborgs län med 23 procent.

50 (47) procent underkändes med krav på efterkontroll. Nästan hälften (46 procent) hade brister i bromssystemet. Vanliga fel var ojämn bromsverkan, otillräcklig bromsförmåga samt transmission (skadade bromsslängor, brister i länksystem, bromshävarm m.m.). Var fjärde underkändes på grund av brister i hjulsystem.

Anmärkningsvärt är att 5,2 (4,7) procent fick körförbud. Majoriteten (86 procent) av dessa berodde på otillräcklig bromskraft (retardation).

Så många som 26 (25) procent underkändes även vid efterkontrollen.

### **Husvagnar**

Husvagnar kontrollbesiktas första gången efter fyra år i trafik och därefter vartannat år.

Bilprovningen kontrollbesiktade 78 388 (67 114) husvagnar. 74 (73) procent godkändes utan anmärkning.

Högsta andelen godkända husvagnar hade Jämtlands och Västerbottens län med 80 procent. Lägsta andelen godkända hade Gotlands län med 71 procent.

17 (18) procent med underkändes krav på efterkontroll. Av dessa underkändes 13 procent på grund av brister i bromssystemet, främst till följd av ojämn bromsverkan och kort påskjutsreserv.

Vid efterkontrollen underkändes 11 (13) procent.

Sedan 2009 ingår inte längre gasolkontroll som obligatorisk del i kontrollbesiktningen, något som har medfört att underkännandefrekvensen minskat. Samma kontroll finns numera som en tilläggstjänst hos Bilprovningen. 74 (64) procent av husvagnsägarna valde att göra gasolkontrollen.

### **Motorcyklar**

Motorcyklar kontrollbesiktas första gången efter fyra år i trafik och därefter vartannat år.

Bilprovningen kontrollbesiktade 113 396 (113 724) motorcyklar. 78 (79) procent godkändes utan anmärkning. De flesta anmärkningarna avser halvljus ur funktion, kraftöverföring, däck, reflexer, för hög bullernivå samt stopplykter och skyltlykter.

Högsta andelen godkända motorcyklar hade Jämtlands län med 82 procent. Lägsta andelen godkända hade Västernorrlands län med 74 procent.

9 (9) procent underkändes med krav på efterkontroll. Vanliga orsaker är kommunikationssystem samt hjul-, driv- och bromssystem.

3 (2) procent underkändes vid efterkontrollen.